

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้ในศตสกาลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม มีสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในศตสกาลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคงอยู่ของการเรียนรู้ในศตสกาลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในศตสกาลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม แตกต่างกัน
2. ความคงอยู่ของการเรียนรู้ในศตสกาลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม แตกต่างกัน

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 จำนวน 2 ห้องเรียน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. เลือกโรงเรียนโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ คือ เลือกโรงเรียนที่มีขนาดกลาง มีจำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนเพียงพอที่จะทำการวิจัย และเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตชุมชนที่ใช้ภาษาเขมรเป็นภาษาถิ่น

2. แบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 ห้อง โดยใช้วิธีจับคู่คะแนนของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 ที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันได้ตัวอย่างประชากรห้องเรียนละ 33 คน

3. เลือกห้องเรียนเพื่อใช้เป็นกลุ่มทดลอง เพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม จำนวนอย่างละ 1 ห้องเรียนโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนโน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ยึดแนวการสอนของโคคายโดยใช้เนื้อหาตามแผนการสอนที่ 4 เรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยนำเนื้อหามาปรับปรุงและจัดเรียงลำดับใหม่จากง่ายไปหายาก จำนวนอย่างละ 12 แผนการสอน ซึ่งแต่ละแผนการสอนจะมีวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนกันทุกประการ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบ่งข้อสอบออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ทดสอบด้านกาพย์ จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 ทดสอบด้านเนื้อหา จำนวน 20 ข้อ เป็นข้อสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งแบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเที่ยง 0.79 มีค่าระดับความยากระหว่าง 0.25-0.82 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปทุกข้อ (ดังภาคผนวก ข หน้า 77)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปทดลองสอน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสอนดังนี้

1. ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลองของตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดที่ 1
2. ผู้วิจัยทดลองสอนโน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม ตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง ทั้งสองกลุ่ม จำนวนนักเรียนกลุ่มละ 33 คน ในเวลาเรียนปกติ ใช้เวลาในการสอน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง
3. เมื่อทดลองสอนครบตามกำหนดแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดที่ 2 ทั้งสองกลุ่ม และหลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบชุดเดิม เพื่อวัดความคงอยู่ของการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 โดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองของแต่ละกลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t-test)
4. เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนทดสอบหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 โดยการทดสอบค่าที (t-test)
5. เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ของแต่ละกลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t-test)
6. เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 2 ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 โดยการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนทดสอบสรุปได้ว่า

1. ความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่เรียนโน้ตสากล เบื้องต้นด้วยเพลงพื้นบ้านอีสาน ได้กับ เพลงไทยสมัยนิยม ไม่แตกต่างกัน
2. การเรียนโน้ตสากล เบื้องต้นด้วย เพลงพื้นบ้านอีสาน ได้กับ เพลงไทยสมัยนิยม ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม
3. การเรียนโน้ตสากล เบื้องต้นของนักเรียนที่เรียนด้วย เพลงพื้นบ้านอีสาน ได้กับ เพลงไทยสมัยนิยมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน
4. หลังการเรียนจบไปแล้ว 2 สัปดาห์ นักเรียนที่เรียนโน้ตสากล เบื้องต้นด้วย เพลงพื้นบ้านอีสาน ได้กับ เพลงไทยสมัยนิยม สามารถคงสภาพการเรียนรู้ได้เหมือนกับที่เรียนจบใหม่ ๆ
5. หลังการเรียนจบไปแล้ว 2 สัปดาห์ นักเรียนที่เรียนโน้ตสากล เบื้องต้นด้วย เพลงพื้นบ้านอีสาน ได้กับ เพลงไทยสมัยนิยม มีความคงอยู่ของการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยสรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้โน้ตสากล เบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสาน ได้กับ เพลงไทยสมัยนิยมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้โน้ตสากล เบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสาน ได้กับ เพลงไทยสมัยนิยม แตกต่างกัน เพราะผู้วิจัยมีความเชื่อว่า เพลงพื้นบ้านอีสาน ได้กับ เพลงไทยสมัยนิยมมีข้อดีและข้อเสียในตัวเอง ดังต่อไปนี้

เพลงพื้นบ้านอีสานใต้ เป็นเพลงที่ใช้ภาษาเขมรซึ่งเป็นภาษาที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวันในการร้องซึ่งทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของเพลงได้ง่ายและลึกซึ้งกว่าภาษาอื่น เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมมากในท้องถิ่น มีทำนองสั้น ๆ ง่าย ๆ แต่มีข้อเสียคือ การร้องเพลงพื้นบ้านอีสานใต้มักมีการเอื้อนเลื่อนไหลของเสียง ทำให้คำร้องทำนองหรือระดับเสียงไม่แน่นอน ไม่คงที่ อีกทั้งเนื้อร้องมีการเปลี่ยนแปลงได้ทำให้ยากแก่การจำเพราะเพลงพื้นบ้านอีสานใต้แต่ละทำนองสามารถใช้เนื้อร้องเดียวกันได้ หรือเนื้อร้องหนึ่ง ๆ สามารถนำไปใส่ทำนองอื่น ๆ ได้หลายทำนอง ส่วนเพลงไทยสมัยนิยมเป็นเพลงที่ใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองของนักเรียน มีอายุของความนิยมสั้น ๆ ประมาณ 2-3 เดือน ก็จะมีเพลงใหม่มาแทนเนื้อร้องและทำนองของแต่ละเพลงแน่นอน ตายตัว เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั่วไป เพราะมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชนด้านต่าง ๆ ซึ่งจากข้อดีและข้อเสียของเพลงพื้นบ้านอีสานใต้กับเพลงไทยสมัยนิยม ทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่า อาจจะทำให้มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้ไต่ตสาทุกเบื้องต้นให้แตกต่างกันได้

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้ไต่ตสาทุกเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานใต้กับเพลงไทยสมัยนิยม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสานใต้กับเพลงไทยสมัยนิยม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และการจำได้ดีเช่นเดียวกัน ถ้าดูคะแนนเฉลี่ยจากตารางที่ 4 จะพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองครั้งที่ 1 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่ม ซึ่งแสดงว่าเพลงพื้นบ้านอีสานใต้กับเพลงไทยสมัยนิยมช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนามัคคสมัย (2526) ที่ได้นำเพลงพื้นบ้านอีสานมาใช้สอนไต่ตสาทุกเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสานใต้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ และผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ โพธิ์คา (2530) ที่นำทำนองเพลงพื้นเมืองของไทยกับทำนองเพลงไทยสากลมาใช้ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ ชำนาญกิจ (2523) และอรุณวรรณ เกตุอร่าม (2525) ซึ่งพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยบทเพลงทำนองเพลงไทยสากลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้บทเพลงประกอบการสอน ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงอยู่ของการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยขออภิปรายในแต่ละด้านดังนี้

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพลงพื้นบ้านอีสานได้กับ เพลงไทยสมัยนิยมที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้ เป็นเพลงที่ได้รับ ความนิยมและนักเรียนมีความคุ้นเคยกับเพลงที่นำมาใช้ในการวิจัยทั้งสองประเภทเป็นอย่างดี จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ดังคำกล่าวของ ประคอง สุทธสาร (2530) ที่ว่า การใช้เพลงประกอบการสอน นอกจากจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานแล้วยังให้ความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนได้รวดเร็วและจำเนื้อหาได้แม่นยำเป็นเวลานาน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการ วิเคราะห์เพลงทั้งสองประเภทตามแบบวิเคราะห์เพลงร้องของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ แล้วคัดเลือกเพลงโดยคำนึงถึงเนื้อหาที่จะใช้สอน ความยากง่ายใกล้เคียงกัน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน เพราะนักเรียนมีความสนใจเรียน ตั้งใจเรียน และตั้งใจร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีทั้งสองกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุชา จันทรเฒ (2533) ที่ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนมีความสนใจหรือมีความต้องการและลงมือ กระทำกิจกรรมโดยตั้งใจ ในแต่ละเพลงจะมีช่วงเสียงประมาณไม่เกิน 10 ชั้นคู่เสียง ซึ่งเป็น ช่วงเสียงที่ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2534 ข) ได้วิจัยแล้วพบว่าเป็นช่วงเสียงที่เหมาะสมกับ นักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 นอกจากนี้ความยาวของเพลงที่ใช้ในการวิจัยนั้นใกล้เคียงกัน โดยผู้วิจัยนำบางท่อนของเพลงไทยสมัยนิยมที่มีเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้นมาใช้ในการ วิจัยในการสอนแต่ละคาบการสอน ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา และกิจกรรมการ เรียน การสอนเหมือนกันทั้งสองกลุ่ม ใช้เวลาเรียนเท่ากัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจจะมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยยึดหลักการสอนของโคคาย ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เน้นการร้องเป็นหลัก การร้องนี้เป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนดนตรี เป็นเครื่องดนตรีที่มีอยู่กับทุกคนและสามารถนำมาใช้ได้ทันที จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ดังผลการวิจัยของ สุมาลี ขจรดำรงกิจ (2526) พบว่า การใช้การขับร้องทำให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นแต่ไม่แตกต่างกับการใช้ขลุ่ยรีคอร์เดอร์ การสอนยังเน้นการสอนที่เป็นรูปธรรม โดยใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะและสัญลักษณ์มือประกอบระดับเสียงซึ่งเป็นวิธีการที่น่าสนใจ โดยเฉพาะ การใช้สัญลักษณ์มือเป็นสิ่งที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียน จากการสังเกตขณะทำการสอนพบว่าสัญลักษณ์มือ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสามารถออกเสียงตามระดับเสียงได้ดีขึ้น นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำ สัญลักษณ์มือและออกเสียงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวการปฏิบัติที่โคคายกล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เข้าใจและรับรู้ดนตรีได้ดีที่สุด (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2534 ค) และสุชา จันทรเฒ (2533) กล่าวไว้ว่า การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนรู้จะช่วยให้มีความจำดีขึ้น

สื่อการเรียนที่ใช้ในการวิจัย เป็นประเภทแผนภูมิ แผนภาพ กระดานแม่เหล็ก ซึ่งสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้ช่วยให้การเรียนการสอนคล่องขึ้น ผู้วิจัยไม่ต้องเสียเวลา ในการเขียนเนื้อเพลงหรือโน้ตสากลในเวลาเรียน ทำให้จัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้กระดานแม่เหล็กและตัวโน้ตที่ทำจากกระดาษแข็งเป็นตัว ๆ นักเรียนสามารถ จับต้องได้ ซึ่ง ฌรุทท์ สุทธิจิตต์ (2531 ก) กล่าวไว้ว่า การทำสัญลักษณ์ทางดนตรีให้เป็นสิ่ง ที่จับต้องได้แบบนี้ สามารถช่วยให้นักเรียนคุ้นเคยและเรียนรู้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

บรรยากาศในการเรียน จากการสังเกตในตอนแรกของการสอน นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากการที่นักเรียนมักจะถามเสมอว่าเมื่อไหร่จะถึง ชั่วโมงดนตรี จากการสอบถามนักเรียนมักจะตอบว่า ชอบเรียนเพราะได้ร้องเพลง ได้เล่น เป็นวิชาที่สนุก ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้มีส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ดังคำกล่าวของ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528) ที่ว่า การมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนใด ๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ต่อบทเรียนนั้นได้เป็นอย่างดี

ความคงอยู่ของการเรียนรู้

จากผลการวิจัยพบว่า ความคงอยู่ของการเรียนรู้โน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยเพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม ไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะ เพลงไทยสมัยนิยมกับ เพลงพื้นบ้านอีสานได้ เป็นเพลงที่มีความแพร่หลายใน ท้องถิ่นของนักเรียน เพลงส่วนใหญ่ นักเรียนสามารถร้องได้ หลังจากการเรียนเสร็จสิ้นลงแล้ว ในระยะ 2 สัปดาห์ นักเรียนยังได้ยินได้ฟังเพลงที่เคยใช้ในการสอนทำให้เกิดการทบทวน รื้อฟื้นความรู้อีก นักเรียนจึงสามารถคงความจำเนื้อหาโน้ตสากลเบื้องต้นที่เรียนมาได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ฌรุทท์ สุทธิจิตต์ (2534 ข) ที่ว่า การได้ฝึกฝน ซ้ำทวน ทำให้ จำบทเพลงได้ดีขึ้น และคำกล่าวของ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528) ที่ว่า การทบทวนซ้ำแล้ว ซ้ำอีก จะช่วยให้จำได้ดีขึ้น การศึกษาทบทวนสิ่งที่จำได้คืออยู่แล้วซ้ำอีก จะช่วยให้ความจำถาวร มากยิ่งขึ้น (ชัยพร วิชชาวุธ, 2520) นอกจากนี้ แอตคินสันและชิฟฟริน (Atkinson and Shiffrin, 1971) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งใดก็ตามอยู่ในความจำระยะสั้นเป็นระยะเวลาสั้นๆ สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำระยะยาวยิ่งมาก ซึ่งจะทำให้สิ่งนั้นติดอยู่ในความจำตลอดไป

ข้อสังเกตบางประการจากการวิจัย

ในการเลือกเพลงเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งที่ควรคำนึงถึง การวิเคราะห์เพลง ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนจะช่วยให้ได้เพลงที่มีเนื้อหาที่ตรงกับเรื่องที่จะสอนและมีความเหมาะสมกับระดับเสียงของนักเรียน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จากการสังเกตในการวิจัย จะเห็นว่า เพลงไทยสมัยนิยมเป็นเพลงประเภทหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน โดยเฉพาะในเรื่องระดับเสียง การร้องเพลงไทยสมัยนิยมเป็นเพลงที่ไม่มีการเอื้อนหรือใช้ลูกคอเหมือนกับการร้องเพลงพื้นบ้านอีสานใต้บางเพลง จึงทำให้การเทียบเสียงได้ตรงระดับเสียง และออกเสียงได้ง่าย ในการแต่งเพลงไทยสมัยนิยมก็มีความพิถีพิถันขึ้น ดังคำกล่าวของ วันชัย ดันดิวิทยาพิทักษ์ (2530) ที่ว่า ผู้แต่งจะคำนึงคนส่วนใหญ่รับได้ มีความใหม่ทั้งเนื้อหาและทำนองไม่สลับซับซ้อนจนเกินไปและมีคุณภาพ นอกจากนั้นการนำเพลงไทยสมัยนิยมมาใช้ยังเป็นการนำดนตรีร่วมสมัยที่มีอยู่แพร่หลายมาใช้ให้เข้ากับหลักความรู้ทางด้านวิชาการด้วย แต่เนื่องจากเพลงไทยสมัยนิยมเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมในระยะสั้น ครูจึงต้องเปลี่ยนเพลงใหม่อยู่เสมอ เพื่อให้ได้ทำนองเพลงที่นักเรียนคุ้นเคยหรือร้องได้ จึงจะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และไม่ต้องเสียเวลาในการฝึกร้องเพลง

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรนำเพลงพื้นบ้านอีสานใต้มาใช้ในการเรียนการสอนในสัดส่วนที่พอเหมาะ โดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในเขตอีสานใต้และใช้ภาษาเขมรเป็นภาษาถิ่น เพราะเพลงพื้นบ้านอีสานใต้นอกจากจะมีเนื้อหาที่ใช้สอนในสัดส่วนได้แล้ว ยังเป็นเพลงพื้นบ้านที่มีคุณค่ามาก และเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมมานาน ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีการพัฒนาทำนองเพลงใหม่ ๆ โดยการดัดแปลงจากเพลงประเภทอื่นมากขึ้นก็ตาม แต่ทำนองเพลงพื้นบ้านอีสานใต้ที่เป็นของดั้งเดิมก็ยังเป็นที่นิยมและไพเราะกินใจเหมือนเดิม ไม่มีการล้ำสมัย เป็นที่ชื่นชอบทั้งนักเรียนและผู้ปกครองในท้องถิ่นนั้น จากการสอบถามนักเรียนในการเลือกเพลง นักเรียนส่วนใหญ่ชอบที่จะเรียนหรือร้องเพลงพื้นบ้านอีสานใต้มาก อาจจะเป็นเพราะว่าเพลงพื้นบ้านอีสานใต้ใช้ภาษาเขมรซึ่งเป็นภาษาเดียวกับภาษาที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้รู้สึกใกล้ชิดและสามารถออกเสียงได้ง่าย และจากการวิเคราะห์เพลงพื้นบ้านอีสานใต้ที่นำมาใช้ในการวิจัยพบว่า เป็นเพลงที่มีทำนองง่าย ๆ สั้น ๆ มีการซ้ำทวนและมีช่วงเสียงไม่กว้างนัก จึงเป็นทำนองเพลงที่ง่ายต่อการร้องและเหมาะสมสำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาอย่างยิ่ง นอกจากนี้

เพลงพื้นบ้านอีสานได้ยังมี เนื้อหาสาระสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม มีคติสอนใจซึ่งครูสามารถคัดเลือกมาสอนคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนที่ใช้ภาษาเขมรเป็นภาษาถิ่นได้เป็นอย่างดี อย่างเช่น เนื้อหาของ เพลงสาวกันตรึม เพลงชะโกละหน่าย เป็นต้น สำหรับในท้องถิ่นอื่นก็สามารถนำทำนอง เพลงพื้นบ้านอีสานได้ไปใช้ได้ โดยอาจจะแต่งเนื้อร้องใหม่เป็นภาษาไทยเข้าไปแทน ก็จะได้ เพลงที่ไพเราะ จังหวะสนุกสนานและมีเนื้อหาตามที่ต้องการไปใช้ประกอบการเรียนการสอน แต่สำหรับในชุมชนที่นักเรียนใช้ภาษาเขมรเป็นภาษาถิ่นก็ควรที่จะนำเนื้อร้องที่เป็นภาษาเขมรไปใช้ เพราะจะทำให้การร้องตามทำนองได้ไม่ติดเพี้ยน มีความไพเราะสละสลวย ได้รรถรสมากกว่าการใช้ภาษาอื่น และยังทำให้นักเรียนมีโอกาสสัมผัสโดยการร้อง การฟัง เพลงพื้นบ้านอีสานได้มากขึ้น ช่วยให้นักเรียนร้องเพลงได้ดีขึ้น นำไปสู่ความซาบซึ้งในสุนทรียะของ เพลงพื้นบ้านอีสานได้และเป็นแนวทางที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรม เพลงพื้นบ้านอีสานได้ไว้มิให้สูญหายได้อีกทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ผู้วิจัยขอ เสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ในการเรียนการสอนดนตรี โดยเฉพาะโน้ตสากลเบื้องต้น ครูควรเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสในการร้อง เพลงให้มากที่สุดและร้องอย่างถูกต้องตามหลักการร้อง เพลง เพื่อพัฒนาการใช้เสียงให้มีคุณภาพที่สุด เพลงที่นำมาใช้สอนก็ควรเป็น เพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น หรือ เพลงไทยสมัยนิยมที่วิเคราะห์แล้วว่ามีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับนั้น มีเนื้อหาที่จะใช้สอนครบถ้วน เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียน ทำให้เกิดการ เรียนรู้ที่ดี
2. ควรมีการสอนเนื้อหาโน้ตสากลเบื้องต้นให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนต้นตามที่หลักสูตรกำหนดให้ โดยเฉพาะการร้องและจังหวะ เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางดนตรี และการเรียนรู้โน้ตสากลในระดับสูงต่อไป
3. ครูควรศึกษาเกี่ยวกับหลักการสอนต่าง ๆ โดยเฉพาะหลักการสอนของโคคาย ซึ่งเป็นหลักการสอนดนตรีที่น่าสนใจวิธีหนึ่ง ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนดนตรีแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศไทยได้อย่างดี

4. ครูควรเลือกเพลงพื้นบ้านอีสานใต้ ที่มีเนื้อหาสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม หรือมีคติสอนใจ มาใช้เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีแก่นักเรียนหรืออาจจะแต่งเนื้อร้องใหม่ ให้มีเนื้อหาตามที่ครูต้องการโดยใช้ทำนองเพลงพื้นบ้านอีสานใต้ที่นักเรียนคุ้นเคย มาใช้ประกอบการเรียนการสอน

5. ควรนำทำนองเพลงพื้นบ้านอีสานใต้ ใส่เนื้อร้องที่เป็นเนื้อหาในบทเรียนวิชาต่าง ๆ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม คติสอนใจแทนการใช้ทำนองเพลงไทยสมัยนิยม ที่ได้รับความนิยมในระยะสั้น ๆ โดยใช้ภาษาไทยเพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนได้ทั่ว ๆ ไป

6. ในการนำเพลงพื้นบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนโน้ตสากล ครูควรที่จะร้องเพลงนั้นได้และอ่านโน้ตสากลได้ด้วย เพื่อให้การเรียนการสอนมีความคล่องตัวมากขึ้น การที่ครูร้องเพลงได้ จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นกันเองมากขึ้นและนักเรียนมีความเชื่อถือในตัวครูด้วย

7. ควรมีการรวบรวมเพลงพื้นบ้านอีสานใต้ เพลงพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น และเพลงไทยสมัยนิยมที่ได้รับความนิยม มาถอดโน้ต บันทึกเก็บไว้ใช้ในการเรียนการสอนดนตรีหรือวิชาอื่น ๆ ด้วย

8. ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนมีความรักและภาคภูมิใจในประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนในโอกาสต่าง ๆ เช่นการนำเพลงพื้นบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนดนตรี การประกวดร้องเพลงพื้นบ้าน การแสดง การละเล่นเพลงพื้นบ้านให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม้คสาถลเบื่องต้นเฉพาะด้านเนื้อหาเพียงด้านเดียว ดังนั้นน่าจะจะได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อวัดเจตคติและทักษะด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้นด้วย ในการใช้เพลงพื้นบ้านอีสานได้กับเพลงไทยสมัยนิยม
2. ควรมีการศึกษาและวิจัยในลักษณะนี้กับนักเรียนชั้นอื่น ๆ ด้วย
3. ควรมีการศึกษาและวิจัยการนำทำนองเพลงพื้นบ้านอีสานได้ไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ โดยใช้เนื้อร้องที่เป็นเนื้อหาของเรื่องที่จะใช้สอนว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่เพียงใด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย